

Tragikomicko-optimistický Brutal

(Text přečtený Radimem Václavíkem v pořadu KABARET BRUTAL MARKA PRAŽÁKA)

Pomíjivost

Domy vznikají a zanikají

Města vznikají a zanikají

Vždy to tak bylo, znali jste Hrušov?

Věčnost

Babylonská věž - nikdo ji neviděl a přesto ji všichni známe.

Životnost idejí a životnost materiálů

Kdy je materiál živý? Je materiál živý? Je stavba živá? Kdy je živá? Musí být hezká? Co je to hezká?

Dům má mít ideu. Město má mít ideu. Když je idea, je i život. Dům žije, město žije.

Dříve s cenou stavebního materiálu rostla i životnost či odolnost, kámen byl drahý a věčný.

Dnes máme materiály dražší než kámen, ale jejich životnost má jepičí trvání.

Co se stane, když trvalý materiál použijí na pomíjivou ideu?

Stane se nepotřebným. Dům, který nemá obsah. Město, které nemá obsah. Degradace jinak trvalého materiálu, znehodnocení, plýtvání.

Recyklace

Stavby bylo možné dříve dobře recyklovat.

Auto je dnes možné recyklovat.

Stavbu je možné také průmyslově recyklovat, ale kdo to bude platit?

Doba je dynamická, požadavky na funkci a účel se mění rychleji, než si uvědomujeme.

Technologie jsou dynamické, předběhly nás.

Dnešní město je převážně statické, zaspali jsme?

německá škola Bauhaus – to zní jako něco trvalého, stále životného

přitom to byly především jen 4 roky

1927-1931 je nejslavnější období avantgardní školy umění, designu a architektury

Ostrava v Evropě

V padesátých letech minulého století byly na světě něco přes dvě miliardy lidí a Evropa jich měla 400 miliónů. V roce 2012 má svět sedm miliard obyvatel a počet Evropanů klesl pod 400 miliónů.

Vývoj počtu obyvatel Ostravy:

V roce 1950 má Ostrava 183 662 obyvatel

V roce 1991 má Ostrava 327 371 obyvatel

V roce 2011 má Ostrava 302 456 obyvatel

Města stavíme na stovky a více let

Domy stavíme na padesát a více let

Interiéry stavíme na desítky a více let

Ale obchody jako výrobní nástroj stavíme maximálně na jednotky roků
a mnohé neoslaví ani první narozeniny

Je možné vybudovat město na konceptu obchodního centra?

Pro někoho přínos. Pro někoho ztráta. To je realita!!!

Je přínosné, že máme dekontaminované území.

Je přínosné, že do Moravské Ostravy přijedou nakupovat i ti, co dnes nakupují v Avion parku.

Je přínosné, že do Moravské Ostravy přijedou nakupovat i obyvatelé Poruby.

Je přínosné, že do Moravské Ostravy přijedou do multikina i ti, co zatím navštěvovali jiná centra.

Ale je to skutečně přínosné pro Ostravu jako celek?

Je možné ponechat trhu řízení výstavby města pouze volnému trhu?

A funguje náš volný trh skutečně volně?

V jakém horizontu bude stavba užitečná?

Potřebují občané Ostravy takovou stavbu?

Bude v budoucnu potřeba rozšiřovat obchodní plochy?

Budeme nakupovat přes internet ve větší míře než dnes?

Je možné takovéto stavby přestavět na jiné využití?

Bude obchodní centrum plné lidí?

Bude se jim tam nakupovat příjemně?

Chceme vůbec pořád nakupovat?

Nebudou lidé jinde chybět?

Není ani tak podstatné, zda se dnes líbí ten či onen detail na kabátě. Důležité je, zda se naplní účelová funkce a vize objektu.

Koolhaasem to prý začalo a asi i skončí

Rem Koolhaas (*1944 Rotterdam) je nizozemský architekt a profesor architektury a urbanizmu na Harvardově univerzitě

Z textu A zase atrium!

Philipp OEHMKE a Tobias RAPP

Přeložil Lukáš Bílek

Několik jeho vytržených citací ze zdánlivě jiné situace v jiném německém městě:

„Dnes jsme všude v situaci, ve které záleží na souhře celé řady okolností, a dostávají se výsledky, jako je tato budova

Je docela jedno, jestli jde o Hamburg, Dubaj nebo Čínu. Bylo by příliš jednoduché říci, že architekt selhal. Nebo že selhalo město.

Nebo že je na vině zlé konsorcium investorů.

Ne, jedná se o souhru všech podmínek, jejímž výsledkem jsou bezduché stavby.“

„Dnes existuje méně individuální zaangažovanosti při vzniku nové Budovy“

„Dnes jste jako stavebník v mnohem abstraktnější a méně průhledné situaci. Peníze se staly mnohem důležitějšími. Daleko více lidí do projektu mluví“

„Jako architekt se pohybujete v nestabilním ideologickém prostředí. To, co dnes platí, může být za pět let naprosto špatně a za pětadvacet určitě bude směšné.“

„Tradiční město je plné pravidel a kódů chování. Město bez vlastností je ale prosté těchto zaběhnutých vzorů a očekávání. Jsou to města, která nekladou žádné nároky a tím dosahují svobody.“

„Ve století masové imigrace musí možná dojít i k masové podobnosti měst. Tato města fungují jako letiště: stále stejné obchody jsou na stále stejných místech. Vše je definováno prostřednictvím funkce, nikoliv historie. To může být osvobozující.“

Historický lexikon - počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869 statutárních měst

Počet obyvatel [1]
přepočten na územní strukturu
obcí 2005

Statutární město	Městská část (městský obvod)	Sčítání v roce												
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Ostrava	Hošťálkovice	626	641	626	766	915	1 156	1 352	1 456	1 634	1 620	1 611	1 538	1 511
	Hrabová	847	1 035	1 438	1 748	2 211	2 277	2 740	4 584	4 571	3 946	3 544	3 446	3 433
	Krásné Pole	497	553	645	816	1 032	1 076	1 274	1 289	1 643	1 762	1 966	1 898	2 101
	Lhotka	471	500	603	728	834	966	1 017	979	1 059	997	1 009	941	1 004
	Mariánské Hory a Hulváky	428	472	1 154	7 571	11 040	12 513	13 579	13 555	19 780	14 119	16 152	14 542	12 998
	Martinov	430	488	522	628	740	731	840	641	710	869	872	1 109	1 093
	Michálkovice	870	1 587	2 889	6 181	6 818	5 895	5 702	5 608	4 766	3 599	2 965	2 466	2 836
	Moravská Ostrava a Přívoz	9 333	17 146	24 493	40 989	53 216	59 116	64 429	63 641	59 319	51 242	50 395	46 379	43 428
	Nová Bělá	718	696	825	939	1 087	1 083	1 400	1 567	1 437	1 334	1 406	1 460	1 565
	Nová Ves	352	455	659	1 212	1 583	1 483	2 275	2 014	1 666	1 080	779	640	603
	Ostrava-Jih	2 129	2 672	5 165	10 515	13 433	13 806	19 999	22 532	33 413	70 748	90 109	118 806	118 094
	Petřkovice	920	998	1 107	1 509	2 159	2 609	3 206	3 865	3 236	2 891	2 846	2 659	2 783
	Plesná	629	729	728	911	996	919	997	813	992	979	996	1 001	1 098
	Polanka nad Odrou	1 779	1 952	2 020	2 183	2 718	2 940	3 990	2 893	3 815	3 792	4 032	3 934	4 224
	Poruba	674	840	911	1 127	1 403	1 554	1 880	1 596	42 575	83 196	93 667	83 982	74 980
	Proskovice	423	419	503	529	574	575	708	679	775	775	954	1 052	1 125
	Pustkovec	372	396	495	647	759	787	833	706	697	653	824	999	1 115
	Radvanice a Bartovice	2 719	3 105	3 878	6 809	9 201	9 135	10 794	12 047	9 387	7 588	6 510	5 773	6 284
	Slezská Ostrava	9 910	15 590	21 736	34 453	45 754	45 191	46 680	44 703	36 731	27 537	23 534	19 466	19 484
	Stará Bělá	1 428	1 598	1 738	1 937	2 118	2 138	2 778	3 190	2 843	2 884	3 013	2 989	3 233
Svinov	809	1 010	1 362	2 397	3 275	3 867	5 368	4 722	5 088	3 904	3 572	3 379	4 536	
Třebovice	557	655	701	832	1 067	1 263	1 867	1 937	1 253	1 540	1 762	1 620	1 698	
Vítkovice	1 677	2 591	10 294	19 123	23 151	27 358	25 820	20 774	16 907	10 116	9 555	7 292	7 518	

Poznámky:

[1] Počet obyvatel:

1869 - obyvatelstvo přítomné civilní

1880 až 1950 - obyvatelstvo přítomné

1961 až 1991 - obyvatelstvo bydlící (tj. hlášené v obci k trvalému pobytu)

2001 - obyvatelstvo bydlící (osoby s trvalým nebo dlouhodobým pobytem)

Trvale udržitelný rozvoj – nežít na úkor příštích generací (nezadlužit je předem)

1972 Římský klub publikoval knihu Meze růstu (Limits to Grow) *Donella H. Meadowsová*

1

Ernst Ulrich von Weizsäcker, Amory B. Lovins, L. Hunter Lovinsová: Faktor čtyři (Dvojnásobný blahobyť -- poloviční spotřeba přírodních zdrojů) (Nová zpráva Římskému klubu). V roce 1996 vydalo Ministerstvo životního prostředí České republiky ve spolupráci s PHARE oddělením ostravské univerzity a Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy (www.czp.cuni.cz, U kříže 8, 158 00 Praha 5 --- tam lze knihu při osobní návštěvě získat), *isbn 80-85368-85-4*. Překlad z němčiny Ing. Milan Petrák a Mgr. Šárka Crháková. Sazba a tisk Josef Kleinwächter.

2

Donella H. Meadowsová, Dennis L. Meadows, Jørgen Randers: Překročení mezí (Konfrontace globálního kolapsu s představou trvale udržitelné budoucnosti). Argo, Praha, 1995, *isbn 80-85794-83-7*; Nadace EVA, 1995, *isbn 80-901890-0-8*. Překlad Pavla Polechová a Ladislav Zvolánek. Doporučená cena 119 Kč.

3

Wolfgang Feist a Jobst Klien: Nízkoenergetický dům (úspory energie v bytové výstavbě budoucnosti). Nakladatelství HEL, Ostrava, 1994. Překlad z německého originálu vydaného v roce 1992 ing. Jiří Weniger. V roce 1994 vyšla v Německu další, upravená verze knihy.

Společnost pro trvale udržitelný život

<http://www.stuz.cz/>

SVT - Společnost, věda a technologie - skriptá přepracovaná do podoby www stránek

http://www.kip.zcu.cz/kursy/svt/svt_www/TOC.html